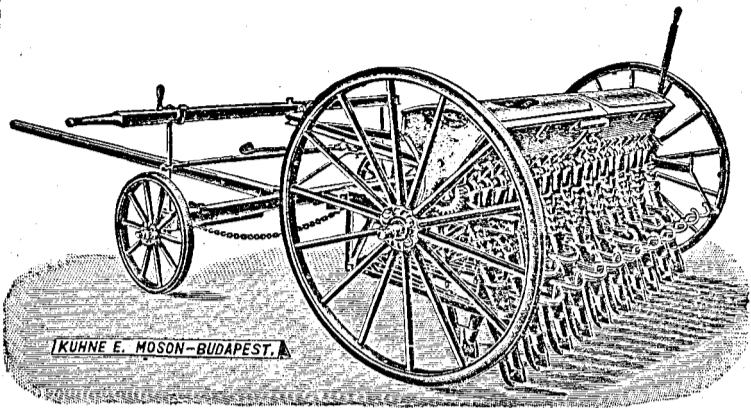

ERDÉLYI GAZDA

XXXVIII. EVFOLYAM.

1906. AUGUSZTUS 5.

31. SZAM

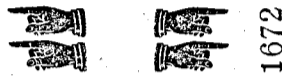

KÜHNE E. MOSON-BUDAPEST.

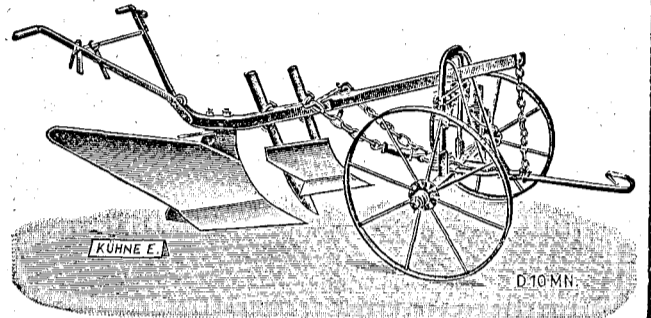
KÜHNE E. MOSON MEZŐGAZDASÁGI GÉPGYÁRA
BÁN
FŐRAKTÁR: BUDAPEST

VI., VÁCI-KÖRÚT 57/a.

SZALLIT MINDENMŰ MEZŐGAZDASÁGI GÉPEKET ELSŐRENDŰ KIVITELBEN

1672

KÜHNE E.

D 10 MN.

AZ ŐSZI **EKÉKET** (UJDONSÁG BIPPART-FÉLE ALTALAJEKE.)
IDÉNYRE:

HIRNEVES SORVETŐGÉPEKET
MŰTRÁGYASZÓRÓKAT, BURGONYAEMEMŐGÉPEKET, GABONATISZTÍTÓ
ÉS SZELELŐ-ROSTÁKAT, BORSAJTÓKAT ÉS SZŐLŐZŰZŐ-GÉPEKET.

Üzemnagyobbítás

és egyesítés végett eladó egy 10-es és egy 12-es Clayton és Schuttleworth gyártmányú lokomobil; valamint egy 6-os magyar állami lokomobil 3 éves: üzemben megtekinthetők folyó hó végéig. Cim: **MÓSA FERENC**, Oláh-Kocsárd, u. posta és vasúti állomás: Maroscsapó. Érdeklődőknek értesítésre állomáshoz kocsiküldetik.

1770

Clicheket
mindennemű nyomatványhoz
szép és kivitelben
pontosan és olcsón
Fischer-féle
Fischer-féle
Budapest
VIII. Váci-körút 7. szám
Videki megrendelések is pontosan
eszközölhetők

Gazdatiszt

kerestetik október 1-re, ki nagyobb birtok önálló kezelésére is megfelelő szak-képzettséggel bír.

Ajánlatok eddigi működés megjelölésével Farkas Testvérek Disznajó, Maros-Tordamegye címen kéretnek. 1768

BONODOR-folyadék!

A legbűzősebb árnyékszékiszagot húzamosabb időre rögtön eltávolítja. Bruttó 5 kilogrammos bádogszelencében bérmentve 7 korona 50 fillér. — Eleget 1 évre 1 kiló próbacsomag 2 korona 50 fillér szállítás nélkül.

BONODOR-POR 5 kilós csomagokban 7 korona bérmentve. — 1 kiló próbacsomag 2 korona szállítás nélkül. 1721. II.

A gazdaságban használjuk: különösen istállóban, ólban, az almra szórva A trágya úgy a vetőmagvak conserválására. Bővebb felvilágosítással szolgál Fodor Ferenc, Budapest, Kisfaludy-u. 40.

Gőzcseplőkészletek, 2¹/₂-től 12 lóerőig, Benzinmotorok, Szalmaprések gőzhajtásra. Aratógépek és egyéb

Mezőgazdasági gépek

1458

legújabb szerkezetben és legjobb kivitelben kaphatók

A m. kir. államvasutak gépgyárának vezérügynökségénél

Budapest, V. kerület, Váci-körút 32. szám

Árjegyzéket és költségvetést kívánatra ingyen és bérmentve küldünk.

Erdélyi képviselő: WESSEL LEÓ Kolozsvár, New-York-szálloda.

HEUCKE A. GÖZEKEGYÁR
HAUSNEINDORF-I

magyarországi
vezérképviselősége:
Budapest,
VI., Teréz-körút 31.

1707.

Az „Erdélyi Gazdasági Egylet“ állattenyésztési és kiállítási szakosztálya által — a nagyméltóságú m. kir. Földművelésügyi miniszter úr erkölcsi és anyagi támogatásával — Kolozsvárt, a Sétatéri kiáll. helyiségekben 1906. Szeptember 6., 7., 8. és 9-én rendezendő

XV. Erdélyrészi Tenyészállatkiállítás és Tenyészállatvásár

Beosztása és díjai:

I. Tenyészló.

A) Ménesbéli lovak:

1. **Anyakancák csikóval, 15 $\frac{1}{2}$ markoson (= 163 cm.) felül:** Aranydíjak: 300, 200, 100 és 50 kor.

2. **Anyakancák csikóval, 15 $\frac{1}{2}$ markoson (= 163 cm.) alól:** Aranydíjak: 250, 150, 100 és 50 kor.

3. **Három éves vagy azon felüli mén-csikók:** Aranydíjak: 200, 100 és 50 kor.

Fenti alosztályok három első díjasa állami **arany**, három második díjasa áll. **ezüst**, és a harmadik díjasok áll. **bronz** díszoklevelet is kapnak.

4. **Hároméves és azonfelüli kancák csikó nélkül:** Aranydíjak: 250, 200, 150, 100 és 50 korona.

B) Gazdasági lovak:

1. **Anyakancák csikóval 15 $\frac{1}{2}$ markoson (= 163 cm.) felül:** Pénzdíjak: 150, 100, 80, 50 és 30 kor.

2. **Anyakancák csikóval 15 $\frac{1}{2}$ markoson (= 163 cm.) alól:** Pénzdíjak: 150, 100, 50 és 30 kor.

Fenti alosztályok első díjaisai állami **ezüst**, második díjaisai állami **bronz** díszoklevelet is kapnak.

3. **Hároméves és azonfelüli kancák csikó nélkül:** Pénzdíjak: 150, 100, 80, 50 és 30 kor.

C) Nehéz ígás lovak (pinzgauiak, mura-közies stb.):

Három éven felüli kancák: Aranydíjak: 100 és 50 korona

Ezen osztály első díjasa áll. **ezüst**, második díjasa áll. **bronz** díszoklevelet is nyer.

II. Erdélyi magyar fajta tenyész-szarvasmarha.

Csak tisztavérű állat díjazható.

1. **Gulyabelli tenyészetek csoportos kiállítása:** (NB. Lehetőleg 4 tehén és 2—2 drb. 1, 2 és 3 éves üszökből.) Aranydíjak: 500, 400, 300, 200 és 100 korona.

2. **Gulyabelli tehének:** Aranydíjak: 200, 150, 100 és 50 kor.

3. **Tenyészbikák 3 éven felül, magántulajdonból:** Aranydíjak: 300, 200, 100 és 50 kor. 6 évesnél idősebb tenyészbika csak dicsérő oklevelet nyerhet

4. **Tenyészbikák, 3 éven felül, községliek:** Pénzdíjak: 120, 100, 80, 50 és 30 korona.

5. **Tenyészbikák 2—3 évesek:** Aranydíjak: 150, 100, 50 és 30 kor. Pénzdíjak: 100, 50, 30 és 25 kor.

6. **Tenyészbikák 2 éven alul:** Aranydíjak: 150, 100, 50 és 30 kor. Pénzdíjak: 100, 50, 30 és 25 kor.

7. **Nem gulyabelli tehének:** Pénzdíjak: 150, 100, 75, 50, 30 és 25 korona.

8. **Üszök, 2—3 évesek:** Aranydíjak: 70, 50 és 30 kor. Pénzdíjak: 100, 50, 30 és 20 korona.

9. **Üszök, 2 éven alól:** Aranydíjak: 50 és 30 kor. Pénzdíjak: 50, 30 és 20 kor.

Külön díjak:

Egy Kolozsvármegyében született és nevelt, bármily koru magyar fajta bikára: Lészal Ferenc díja: 100 korona aranyban.

A „7. Nem gulyabelli tehén“ című alosztályban 200 koronát tüzött ki **Kolozsvár sz. kir. városa**, melyre kolozsvári kisbirtokosok — azaz olyanok, kik 50 holdnál kisebb gazdasággal bírnak — pályázhatnak.

Első díj 100 korona, a tulajdonos kiállító saját nevelésű tehénéért.

Második díj 50 kor. oly tehénért, mely legalább egy év óta van a kiállító tulajdonában

Harmadik díj 30 kor.

Negyedik díj 20 kor.

Jutalom a **viszonylag legjobb** állatnak is adandó, ha legalább 6 tehén van kiállítva.

III Bival.

1. **Bikák:** Díjak: 100, 75 és 50 korona.

2. **Tehének és üszök:** Díjak: 100, 75 és 50 korona.

E díjakra minden birtokos állatja különbség nélkül pályázhat; azonban bikák csak 4

éves korig versenyezhetnek, vénebb bikák csak dicsérő oklevelet nyerhetnek.

IV. Juh.

(Raczka és cigája.)

Díjak: 120, 80, 50 és 30 korona.

Gróf Bánffy György díja: 50, 30 és 20 korona.

V. Sertés.

1. **Zsirsertések:** Díjak: 75, 50 és 30 kor.

2. **Hussertések:** Díjak: 75, 50 és 25 kor.

3. **Keresztezések:** Díjak: 50, 30 és 25 kor.

VI. Baromfiak.

1. Magyar tyúktörzsek díjai: 50, 40, 30, 20 és 10 korona

2. Idegen tyúk-fajták (orpington, langsan és plimut) díjai: 40, 30, 20 és 10 korona.

3. Keresztezések díjai: 30, 20 és 10 kor.

4. Pulykák díjai: 50, 30 és 20 korona.

5. Ludak díjai: 50, 40, 30, 20 és 10 kor.

6. Kacsák díjai: 30, 20 és 15 korona.

7. Hizott baromfiak díjai: 25, 15 és 10 kor.

8. Baromfi termékek díjai: 30, 20, 15 és 10 korona.

9. Diszbaromfi díjak: 25, 15 és 10 kor. Kiállítási díszoklevelek és elismerő oklevelek mind a hat osztályban érdem szerint adatnak.

VII. Külön pályázat.

A tenyészállat-kiállítással kapcsolatosan kettős fogat díjazás is tartatik.

Első díj: 300 korona.

Második díj: 200 korona.

Harmadik díj: 100 korona.

Minden bejelentett kettős fogat után, fizetendő a bejelentés alkalmával a kiállítási szakosztály pénztárába 10 korona.

Hogy a rendező-bizottság a részvétel méréről idejekorán tájékozva legyen, a **bejelentések 1906. aug. 20-ig bezárólag fogadtatnak el.** A szükséges program és bejelentő ivatek kérésre minden kiállítani szándékozónak díjtalanul küldetnek meg az E. G. E titkári hivatala által.

V. Erdélyrészi Gazdasági Gép-, Szerszám-, Anyag- és Termék-Kiállítás és Vásár

Ideje: 1906. szeptember hó 5., 6., 7., 8. és 9. napjai.

A kiállítás helye: Kolozsvár, a „Lövölde“ nyári mulató helyiségei és a Lövölde-kert, közvetlenül az állatkiállítási helyiségek mellett.

A kiállítás tárgyai:

a) Mezőgazdasági gépek: Ekék, vetőgépek, boronák, hengerek; kapáló, kaszáló és aratógépek; cséplőgépek, rosták, osztályozók; motorok; takarmányprések, takarmányfeldolgozó gépek; lóherafejtők; szülmérők; malomszerkezetek; réttöntőzési és talajjavítási, állattenyésztési, tejgazdasági, szőlő- és borgazdasági, erdőszeti, gyümölcsészeti, kertészeti, baromfitenyésztési, méhészeti, selyemtermelési, vadászati, halászati és más gazd. mellékágazati gépek. Járművek, szállító eszközök, kocsik stb.

b) Felszerelések, eszközök, termények, állatorvosi és vegyi szerek, műtrágyák és anyagok stb.

c) Háztartási gépek, cikkek és eszközök.

d) Mezőgazdasági háziipari készítmények.

e) Mezőgazdaságot érdeklő új találmányok.

A gépkiallítás tárgyai lehetőleg működésben mutatandók be. A talajművelő és vetőgépek, takarmányfeldolgozók stb. működéséhez szükséges helyekről a rendezőség gondoskodik.

A kiállítás kitüntetésel: (I. Érmek.)

Ekékre:	Egyébtalajművelőgépekre:
1 kiáll. aranyérem,	1 kiáll. aranyérem,
1 „ ezüstérem és	2 „ ezüstérem és
2 „ bronzérem.	2 „ bronzérem.

Gőzcséplőkre:	Terménytisztítókra:
2 kiáll. aranyérem és	1 kiáll. aranyérem és
2 „ ezüstérem.	2 „ ezüstérem.

Aratógépekre:

1 kiáll. aranyérem,
1 „ ezüstérem és
1 „ bronzérem.

Vetőgépekre:

2 kiáll. aranyérem,
2 „ ezüstérem és
2 „ bronzérem.

Motorokra:

2 kiáll. aranyérem és
2 „ ezüstérem.

Lóherafejtőkre:

1 kiáll. aranyérem és
1 „ ezüstérem.

Tejgazdaságiakra:

1 kiáll. aranyérem,
1 „ ezüst- és
1 „ bronzérem.

Gyümölcsészettelkre:

1 kiáll. aranyérem,
1 „ ezüst- és
2 „ bronzérem.

Ezekon kívül:

Takarmányfeldolgozókra,
Szülmérőkre,
Malmokra,
Szőlő- és borgazd. gépek és eszközökre,
Baromfitenyésztésiekre,
Méh- és selyemtenyésztésiekre,
Vadászati felszerelésre,
Halászati „
Állatorvosiakra,
Gazd. termékekre,
Vegyiszerekre,
Háztartásiakra,
Tüzoltó felszerelésre,
Kocsikra,

Világítási stb. felszerelésekre,

Háziparcikkre és

Új találmányokra

külön-külön 1—1 kiállítási arany- és 1—1 kiállítási ezüstérem.

II. Díszoklevelek.

III. Elismerő oklevelek.

Bejelentések — kizárólag a kibocsátott bejelentési ivateken — 1906. augusztus hó 20-ig „Az Erdélyi Gazdasági Egylet Titkári Hivatala, Kolozsvár, Petőfi-u. 7. sz.“ címen, a helypénzekkel és bizt. díjjal egyidőben — küldendő be. Későbbi bejelentések elfogadásáról a rendezőség nem szavatol. A bejelentés céljára kívánatra ivatek, borítékok és utalványlapok küldetnek.

A kiállítási tárgyak legkésőbb szeptember hó 4-ig a helyszínre szállítandók és elrendezendő. A terület már szeptember hó 1-én rendelkezésre áll.

A vasuti szállítás díja csak az odaszállításnál fizetendő.

A kiállítás igazgatósága a kiállítóknak hely igényt a bejelentések beérkezetté sorrendjében és a bejelentett tárgyak használati fontosságának tekintetbe vételével — elgíti ki.

Minden kiállítónak jogában áll tárgyait saját alkalmazottja által magyaráztatni, működésben bemutatni és arusítani.

Felvilágosítások a rendezéssel megbízott csoportbiztos: **Tokaji László**, e. g. e. titkár (Kolozsvár, Petőfi-utca 7. sz.) által levélben készíggel megadatnak.

ERDÉLYI GAZDA

AZ „E. G. E.” TAGJAI INGYEN KAPJÁK
ELŐF. ÁR: 1 ÉVRE 12 KOR., 1/2 ÉVRE 6 KOR.,
1/4 ÉVRE 3 KOR. EGY SZÁM 24 FILL.

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET-, ERDÉLYRÉSZI GAZDATISZTI EGYESÜLET ÉS AZ
ERDÉLYRÉSZI KERTÉSZETI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.
MEGJELENIK MINDEN VASARNAP.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
KOLOZSVÁR, PETŐFI-UTCA 7. SZÁM.
MINDEN KÜLDEMÉNY ODA INTÉZENDŐ.

TARTALOM:

Önálló eredeti cikkek:

- Mezőgazdasági kereskedelemtan és közigazgatástan. *Eber Ernő*. 373
Megint csak a székely lóról. *Hadviger Albert*. 374
Két évi tapasztalat a karakuljuh tenyésztésénél. I 375
A sörárpa cséplése 376

Egyleti élet:

- Az Erdélyi Gazdasági Egylet igazgató-választmányi ülése. 376

Vegyes közlemények:

- A székelyföldi kirendeltség munkájáról szóló jelentés. — Idei termésű komló. — Az V. Erdélyrészi gép, eszköz, termék és anyagiállítási. — Tenyésztésbevitel a tordai kisgazdák számára. — A budapesti m. kir. állatorvosi főiskolai beiratkozások. . . 377

Hirdetések

Mezőgazdasági kereskedelemtan és közigazgatástan.

A múlt hó 24-én a földmivelésügyi miniszteriumban *Darányi* miniszter kezdeményezésére összehívott és elnöklété alatt lefolyt szaktanácskozáson a gazdasági szakoktatás részleges, legszükségesebb és leg-sürgősebb reformját illetőleg alakultak ki a vélemények és történetek megállapodások és ezek szerint már az októberben megnyíló új tanévben a gazdasági tanintézetek akadémiákká változnak át magasabb előképzettséggel, új szervezettel.

Csak a napokban ösmertette *Az Ország* hasábjain a tervezett reform lényegét *Kerpely* Kálmán, akinek aktív rész jutott a reform keresztülvitelénél. De azon kívül, hogy a tanintézetek akadémiákká alakulnak át és hogy a hat középiskolai osztály helyett nyolc lesz a kötelező előképzettség, az akadémiák tantervébe két új, igen-igen fontos, igen-igen szükséges tárgy is fog kerülni: a *kereskedelemtan* és a *mezőgazdasági közigazgatástan*. Az elsőnek a neve kifejezi azt, hogy mi a tárgy és mi a rendeltetése; a második elnevezés nem ad szabatos felvilágosítást arról, hogy célja a mezőgazdasági intézmények, érdekképviseleti szervezetek, szövetkezetek, stb. megösmertetése. Kétségtelen azonban az, hogy ennek a két új tárgynak a beállítása a gazdasági akadémiák tantervébe, az eleven élet, a haladó kor, a gazdasági viszonyoknak parancsoló és még jókor megértett követelménye.

A gazdák élete nem olyan, mint más emberfiáé, hogy munka után jön a pihenés. Nem. Mikor a gazda az ő nagy munkáját, a termelést bevégezte, akkor részére nem a pihenés, hanem a küzdelem ideje következik el — az értékesítésért való küzdelemé. A termelés munkájánál a gazda tudott és ösmert tényezőkkel dolgozik együtt. Ösméri a földje természetét. Tudja, hol mit és mikor kell termelni. Munkástársai érdekeit a magáéba tudja bekapcsoltnak. Termelőeszközeinek alkalmazását tudása és tapasztalata alapján meg tudja állapítani. Mikor aztán a munkának vége van; a gabona a magtárba halmozódott föl, a hizójószág

nekigömbölyödve áll az istállóban, a must a pincében forr, akkor az ő küzdelme kezdődik el azzal a tényezővel, amelyet nem ösmér, csak érez, amely mindig más-más formában jelenik meg előtte, amelynek működését nem tudta kitapasztalni. Ez a tényező a kereskedelem.

El kell ösmernünk, hogy gazdasági iskoláink eddig a munkára készítettek elő csak a gazdát, de nem a küzdelemre; a termelésre tanították a gazdaságot, de nem a vételre és nem az eladásra. Igaz, talán erre a küzdelemre lehet iskolákban legkevésbé kész harcosokat nevelni. Az elme élessége, az elhatározás biztossága, tapasztalás és talpraesettség nélkül ezt a küzdelmet nehéz győzelmesen, helyesebben: nyereségesen megvívni. De ha a fegyverforgató izmok ezekből a természeti kincsekből erednek is, viszont a tudás adja a fegyverzetet a kézbe. A hazai és külföldi kereskedelmi szokások, törvények, szabályok és intézmények megtanulása, a kereskedelmet szabályozó és irányító konjunkturák megértése és fölhasználása, a kereskedelem által használt eszközök és fogások megösmérése, még pedig úgy az eladandó, mint a vásárolandó termékeknek és anyagoknak egyaránt: ez képesítheti csak a gazdát arra, hogy a kereskedelemben való harcra ne maradjon alul, hogy munkájának jogos hasznát ki-küzdhesse.

Hogy ezek szerint a kereskedelemtanak mi mindenre kell kiterjednie, hogy a tanításban hány órát kell lefoglalnia, azt nem akarom itt részletezni. Ennek a tantárgynak a keretében azonban véleményem szerint különös fontosságot kell tulajdonítani a következők alapos megösmertetésére:

1. Az árutózsde szervezetére, szokásaira és ügyleteire, 2. a külföldi államok fogyasztási statisztikájára és a fogyasztás alakulásának megfigyelésére; 3. a bank és biztosítási intézmény teljes megösmérésére; 4. a kereskedelmi törvénynek egyes részeire; 5. a belföldi fogyasztási adók, illetékek stb. és a külföldi vámok tudására; 6. a szállítási eszközök, vasutak és hajók díjtételeinek, kedvezményeinek és azok al-

== Jobb és ==
megbízhatóbb
== magvakat ==

nem is ajánlhatunk,
— mint a minőket —

32 év óta

Mauthner
Ödön

esászári és királyi udvari
magkereskedésében
BUDAPESTEN
kaphat. 1002

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete

Budapest, V., Alkotmány-utca 31. 1006

Gabona osztály.	Vetőmag osztály.	Gép osztály.
Erotakarmany osztály.	Gazdasági anyagosztály.	Biztosítási osztály.
Tenyészállat osztály.	Borgazdasági osztály.	Díjzabasi osztály.
Szövetk. sertéshizlalás.	Háztartási cikkek.	Baromfitenyésztési cikkek.

Alaptőke: 711,400 kor. Tartalék: 230,000 kor. Forgalmi
visszatérítési alap: 118,773 korona. Tagok száma: 1299.

Az 1906. évi aratási és cséplési árjegyzékünk

megjelent és kívánatra bérmentve és ingyen küldjük.

A szövetkezetbe való belépés áldozattal nem jár.

Saját érdekünket mozdítjuk azzal elő. Nyomatványokat szívesen küldünk.

kalmazásának, meg ellenőrzésének elsajátítására; 7. a hadseregellátásban való részvétel módzataira. Hogy mindezekon kívül még sokat, igen sokat kell felölelnie a kereskedelemtanak, az bizonyos; de szerintem bizonyos az is, hogy a fölisoroltak nemösmerése és nemtudása vagy közvetlen, vagy közvetett veszteséget okoz folytonosan a gazdáknak. Lehet, hogy mások talán az értékesítés, vagy beszerzés más részleteit tartják fontosabbaknak, de akár mint eloszoljanak is a vélemények a részleteket illetőleg: azt az elvet fönn kell mindenestre tartani, hogy a kereskedelemtan keretében az életben szükséges kereskedelmi tudnivalókra kell és alaposan kell előkészíteni az ifju gazdanemzedéket.

A másik új tantárgy az, amelynek a mezőgazdaságtani közigazgatás nevet adták az új szabályzat tervezetben, más irányban, de talán semmivel sem kevésbé fontos irányban fogja az akadémiák hallgatóit képezni. Annak, hogy a birtokok tulajdonosai és kezelői a mezőgazdasági intézményeket megösmérjék, kiváló haszna lesz rájuk nézve; de egyben ezen intézmények mezőgazdaság-kulturai jelentőségét is nagy mértékben fogja emelni. Mert hiába létesíti az állam a legmodernebb, legszükségesebb és leghasznosabb intézményeket, ha azoknak hasznát és az eljárást azoknak igénybevételénél a gazdák nem ösmérik, azok haszon nélkül, üres, de mégis drága intézmények maradnak, míg ellenkező esetben a tudomány vívmányainak széleskörű alkalmazását, a fölfelezések és találmányok fölhasználását teszik lehetségessé. Egész sora létesült az utóbbi években a kísérletügyi intézményeknek: a növénytermelési, növénykórtani, szőlőszeti, tejtermelési, vegyi, gép, szesz- és sörfőzési kísérleti állomások és bizony nem egy gazda tartja magát képzett gazdának anélkül, hogy ezen intézmények létezéséről is tudna és nem egy gazda jó szándéka török meg azon, hogy ezek igénybevételének módját nem tudja. De más mezőgazdasági intézmények: kulturmérnökségek, állattenyésztési, szőlőszeti- és borászati felügyelőségek, szaktanárságok stb. fölhasználásával és rendeltetésével sincs tisztában igen sok gazda, holott mindezek nagy segítségére lehetnének munkájánál.

Ennek a tantárgynak másik része azután a gazdatársadalmi tevékenység részére kíván munkásokat nevelni. Valóban: a gazdasági egyesületek nagy hivatásukat eddig a gazdák általános érdeklődésének hiánya miatt nem voltak képesek teljes mértékben teljesíteni és bármilyen legyen is majd a mezőgazdasági érdekképviselet jövő szervezése, enélkül az érdeklődés nélkül igazán eredményes munkát alig lesznek képesek majd kifejtetni. Másfelől közérdek, de maguknak a nagyobb gazdáknak is érdeke az, hogy a falvak lehető nagy számá-

ban az ő segítségükkel gazdakörök létesüljenek a kisebb gazdákból és ezek a gazdakörök föntartva az összeköttetést a nagyobb érdekképviseleti szervekkel, kifejezői és képviselői legyenek a kisebb gazdák érdekeinek. De ezenfelül kinek, ha nem az okleveles gazdáknak hivatása az, hogy a szövetkezeti ügynek apostola legyen, hogy a lakóhelyén tájékoztódjék, agításon, dolgozzék az olyan szövetkezet létesítése érdekében, amilyen szövetkezetre ott szükség van, nmilyen szövetkezet ott a népjólét emelésére a legtöbbet tehet.

A gazdasági akadémiák egész tantervezetében öntudatosan domborodik ki az az irány, hogy az akadémia hallgatója minél több olyan ösméretre tegyen szert, a mely az életben támogassa, boldogulásra képessé tegye a fiatal gazdát. A tantervnek ez az egy tárgya az, amely az altruisztikus munkára fogja tanítani a gazdaszifjakat, ez a tantárgy az, amely a társadalom iránt való kötelességek megösmérésére és azok teljesítésére fogja vezetni őket, ezzel a tárggyal kell a jövő gazdanemzedéket a szociálpolitikai tevékenység körébe bevezetni.

Ez a két új tantárgy szerencsésen egészíti ki a gazdasági akadémiák tantervezetét. Az első mercantilis érzéket fejleszt, kereskedelmi tudást ad, a másik a szociális élet fejlesztésének tényezőjévé, a gyengébb existenciák tanult védőjévé teszi majd a gazdát. A kereskedelemtan a jogos önérdék hathatós megvédésére vérteti föl azt, aki a mezőgazdaságból él; a mezőgazdasági közigazgatás a társadalom érdekének istápolására, a társadalmi munka elvégzésére nevel hatalmas gárdát.

Eber Ernő.

Megint csak a székely lóról.

Ugy látszik, hogy Pálffy Gyulának az „Erdélyi Gazda”-ban a székely lóról közölt remek leírása nemcsak engem inspirált a hozzászólásra, mely közleményemet az „Állattenyésztési és tejgazdasági lapok”-ból az „Erdélyi Gazda”-talán a dolog tárgyalásának folytonossága érdekében jónak látta terjedelmesen ismertetni, — hanem megszólaltatta a távol keleten és pedig a székely ló eredeti hazájában Kiss Ernő barátomat is — ami aztán újból felvettette velem a tollat az eszmecsere tovább fűzésére és pedig az „Erdélyi Gazda”-ban, melyhez való hűtlenségemet előbbi cikkemnek az „Állattenyésztési és tejgazdasági lapok”-bani közlésével azzal kívánom mielőtt a dologra térnék kimagyarázni, hogy óhajtanék tartottam azt, ha némely „erdélyi” dolgainkról a tőlünk Királyhágóntúli gazdai közvélemény érdeklődése is felbresztetik. Mert mi „délkeleti fölföldiek” gazdasági ügyeink fellendítésének munkájában az ahhoz szükséges napfelkeltét nyugatról várjuk.

Eppen ez adja meg Kiss Ernő közleményének is érdekességét, hogy neki valamelyes köze is van a dologhoz és pedig: nyugati vonatkozásban.

Eloolvasva cikkét, némi megnyugvással

értesülünk tehát, hogy a lótenyésztés ügye a székelyföldön jó kezekben van és irányzata fejlődő.

Ha azonban Pálffyt megkérdezem, hogy milyen az ő megnyugvása? előre is tudom feleletét: „hogy hát hiszen jól van így is, ha jobban nem lehet, de az általam le portraitozott székelylő mégis csak „volt” — és így talán nem „lesz”!

Hiszen a Pálffy által felemlített, pár heti kucsirozás után térdre esve azon valómást tevő lovak, hogy ők bizony nem székely lovak, hanem aféle „kreaturák”, arra vallanak, hogy Pálffy, aki a „volt” székelylő leírásában oly éles megfigyelő tehetséggel mutatkozott be — az újabb keresztezések és székelylő javítások eredményeit is szintén helyesen ismeri. Ezért is rajzol oly hátrányos tulajdonságokat feltüntető képet a Nonius keresztezésekről; a mivel szemben aztán én szintén felemlítettem egy kis Nonius-tól és gyergyói székely kancától származott kitűnő lovamat, melyről most potlólag megemlíthetem még azt is, hogy új gazdájánál úgy polóznak, mint a pesti farka után, hol elég telivér és kitűnő félvérek mentek, azokkal nem csak teljesen versenyképes volt, de azok közt mint kitűnő is szerepelt. Azért is cserélt hozzájuk való igénytelenségéhez mérten oly magas áron gazdát, Ezt a lovat azonban a Pálffy által kifogásolt rossz keresztezésekkel szemben én is mint szabály alóli kivételt vélelmeztem s nem állítottam az ő leírása szerinti értelemben székely lónak.

Eppen ez bizonyítja közleményemben felhozott azon véleményem helyességét, hogy: a székely lóból keresztezéssel sok mindent, jót és rosszat lehet csinálni, de az egy esetben sem lesz már az igazi székely ló, vagyis olyan, a milyent Pálffy leirt s a milyent eddigelé mi hárman egyaránt, t. i. Pálffy, Kiss Ernő és én lelkesedésünket kalamárisból öntöttük ki. Mert tény, hogy Kiss Ernő barátomat is a Pálffy székely lovára való emlékezés lelkesíti, — habár ő a székely ló fogalmát úgy látszik, hogy különféle válfajok közt akarja meg osztani. De mielőtt ezzel foglalkoznám, ismételtten kell az „Állatt. és tejgazd. lapok”-ban kifejezett szerény véleményemet, hogy ezen fajtanak, t. i. az *igazi székely lónak* régi eredetiségében való fenn tartása — illetve most már megmentésének szempontjából *csakis a tiszta vérbeni tenyésztés azon életviszonyok között, melyek e fajta előnyös tulajdonait kifejlesztették* — az egyedüli út. És csak ezután, tehát másodsorban volna ajánlható a keresztezést jól meggondolt és figyelembe vett betartásával az erre vonatkozó sarkalatos szabályoknak, nagyon kis mérvben és óvatosan p. o. testmagasság emelése céljából alkalmazni.

Az eredeti székelylő magassága 150 — 155 cm. volt. Ezt a nagyságot nem igen haladta meg s az a nagyobb fajta Kiss Ernő szerint szintén székelylő, az u. n. „tekintetes” válfaj, vagyis „tekintetes urak lova”, *nem volt eredeti székely ló*, hanem: ennek többnyire a szintén kitűnőségével kiváló régi erdélyi faj lovakkal vagy jobb félvérekkel való keresztezése, esetleg erdélyi ló, amelynek nevelése többnyire a székelyföldi régi, az edzést és a székelylő kiváló tulajdonait kifejlesztő életviszonyok között történt s a milyenek ma is Erdély lóállományában találhatók.

Tudjuk azt, hogy 1848 előtt az erdélyi „udvarok” — ma már „uradalmak”-ban sűrűn voltak ménesek. Nem telivérrel telítettek, hanem a régi jó erdélyi lovak. Ezek a vér, ki-

Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank R. t.

Teljesen befizetett alaptőkéje 1.200.000 korona.

Kolozsvárt, Mátyás-király-tér, 7. sz. saját házában.

Betétkeket előnyös feltételek mellett fogad el könyvecskékre, vagy folyószámlára és azokat felmondás nélkül fizeti vissza.

Váltókat olcsón számítól le.

(1007.)

Előleget ad értékpapírokra és kézi zálogra.

Jelzálogos kölcsönöket nyújt földbirtokokra és kolozsvári házakra. Törlesztés kölcsönöket közvetít a Hazai Takarékpénztár részére.

Árúraktárat (a pályaudvar mellett) olcsón kezelik a betárolt árukat és azok a előleget adnak. Ugyanott kölcsönzések is kaphatók.

Legnagyobb választék és legutányosabb árran kapható

Divatos férfi ingek, alsó-nadrágok, gallérok, kézelők és finom angol és francia zsebkendők.

Női len és chiffon ingek, bugyigók, szoknyák, háló ingek és kabátok.

Fin és leányka fehérnemű minden nagyságban és minőségben állandó raktár.

Sárga Kristóf

utóda

fehérnemű, vászon és szőnyeg nagy raktára

Kolozsvárt, Deák Ferencz-u. 3.

1008

Matrác, paplan, pokróc, valamint mindenféle ágyszőnyeget szakszerűen készítve, olcsó árban található.

Minden fajtájú és nagyságú szalon, ebédlő és futószőnyeg, gyapjú és csipke függönyök.

Amerika önműködő ablak-roletták egyedüli főraktára.

tartás és edzettség dolgában a közös eredetre vallólag ép oly kitűnőek voltak, mint a székely lovak csak a testnagyság, ennek megfelelő s a nemesítés által megadott testformák s délceg járás által különböztek. A vármegyéken levő s a lótenyésztésben híres hajdani „udvarokkal” a székelyföld többféle, de különösen szorosabban gazdaságilag véve azon érintkezésben is állott, hogy a székelységnek nem épen „harisnyás”, de talán épen a „tekintetes” vagy tekintetesség utján levő részéből sokan töltöttek be ott „udvarbiró”-i (gazdatiszti) praefektusi stb. állásokat. Hogy pedig ezek a néhai jó urak javadalmazásuk nagy részét állattartásban kapták az is köztudomású, s hogy ezen állattartásuk excellens részét épen a lótenyésztés képezte, bizonyítja a még ma is közkelendőségű szállóige a tisztartók lovának irigylendő állapotáról.

Nos, a székelység ezen kirajzása, mely az erdélyi magyar középbirtokos osztálynak is egyszersmind keltető fészket képezte, — könnyen elképzelhető, hogy a pátriába is vitt be erdélyi lovakat. illetve ezen nexus folytán kerekedtek oda is be s megalkották ott a Kiss Ernő szerinti „tekintetes urak lovait”, mely válfaj tényleg létezett — de nem volt székelylő, hanem erdélyi ló és ennek származékai vagyis legfeljebb a székely lónak ilyen előnyös keresztezése.

Ezért véleményem szerint nem lehet kis és nagy fajta, tekintetes és paraszt székely lóról beszélni, hanem talán helyesebben az „erdélyi ló” fogalmának keretében: *erdélyi lóról és székely lóról.*

Az eredet mindenesetre közös lehetett, de egy pillantás Erdély történelmére s megvilágosodik előttünk, hogy az erdélyi főurak méneseiben a kelettel való nagyon sűrű háborús és közvetlen békés érintkezés folytán a keleti s különösen az arabs vér volt a túlnyomó, tehát az eredeti erdélyi — mondjuk székelylő — ezzel nemesítettett.

Különös előszeretettel karolták fel Erdély lótenyésztői a régmúlt időkben a keleti vért, hiszen a szultánok az erélyi fejedelmeket s főembereket ilyen lovakkal ajándékozzák meg s ilyeneket igyekeznek ők is beszerezni.

Igy Tekei Mihály 1668-ban kap a szultántól egy híres arabs telivér mént.

Ezen túlnyomóan keleti vére erdélyi lóra jött aztán a nagyobb testű inpozásabb kinézésű spanyol lovak vérkeverése II.-ik Rákóczi Ferenc fejedelmünk „parádés” lovai val kezdve, a boncidai Bánffy s a zsidói Wesselényi ménesekbe stb. behozott ilyen ménekkel folytatva s ez a processus alkotta meg az egykori híres erdélyi lovat.

Mennyiben különbözhetett ez a székely lótól! De nemcsak ez alkotta meg, hanem az is ami a székely lovat is megalkotta t. i. a nevelés minden körülményeinek a ló jövő hivatásához mért alkalmazása. A jó tulajdonok szerint tenyészkiválasztásnak pedig legnagyobb mestere az akkori idők kényszerítő hatása

volt. Nagyon is *kellett a jó ló* s ha például egy kanca egy fáradságos hadjáratot vagy többet is kijárt s abban még bravourozott is, — megbecsülték annak még hetedizigieni ivadékát is!

Ezen erdélyi lónak megmentése érdekében a mikor évekkel ezelőtt az erdélyi gazdasági egyesület véleményeket kért be Erdély ismertebb lótenyésztőitől, egyik erdélyi főur memorandumában azt ajánlotta, hogy fel kell keresni a még található ilyen eredetű tenyészkanca anyagot, azokat az állam vásárolja össze s alkalmas helyen folytasson egy tenyésztést, — de különösen hangsúlyozta az edzettség érdekében irányát a nevelésnek.

Jó tartás mellett tágas, de nem meleg istállók télen is szabad kifutokkal s többnyire szabadbani tartózkodást. Sok mozgást, legelőt nem sik területen s ezért ajánlotta a pepinesia helyéül a mezőiséget. Néhai kegyeltes emlékeztető br. Wesselényi Béla és Janky altábornagy urak voltak megbízva a kancaanyag felkeresése és beszerzésével.

Hadviger Albert.

(Vége következik.)

Két évi tapasztalat a karakuljuh tenyésztésénél.

Ezzel foglalkozik egy karinthiai tenyésztő a D. Landw. Pr. egyik utóbbi számában. Tapasztalatai érdekesek lehetnek ránk nézve is, mert Karinthia ugyanazon földirati körök alatt fekszik, mint Kolozs-, Torda Aranyos- és Maros-Torda vármegyék s az éghajlati és legeltetési viszonyok Erdély e viszonyaival általában egyezők. A cikkirő a következőket mondja:

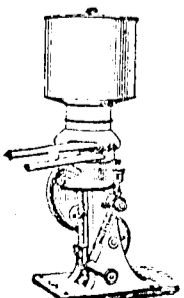
Önkéntelen felmerül a kérdés, hogy elég jövedelmező e honi (ausztriai) viszonyaink között a karakuljuh tenyésztése. Teljes bizalommal mondhatom, hogy igen, mert — mint kétségbevonhatatlan forrásból tudom — ma a prémáru piacon több mint félmillióval mulja felül a kereslet a kínálatot. De hogy a kép teljes legyen, vegyük ehhez a tenyésztési viszonyokat. A mi legelőink legsilányabbja is igen jónak mondható a karakuljuh számára és különös, hogy épen a silány, rossz legelő a jobb, mert a karakul házájában csak száraz, rossz legelők vannak és a *prém finomsága a táplálkozás silányosságával és szegénységével — ugylátszik — szorosan összefügg. Mennél silányabb a legelő, annál finomabb a prém!* Talán kétség fér ezen állításunkhoz, ha a tudomány szemüvegén át nézzünk, mely szorosan megállapítja a tápanyagszükségletet — de ismételjük: — a prémtermelő szempontjából egyedül ez a helyes nézet. Itt a tudomány és a gyakorlat hajba kapnak — de hát hiszen — ehhez más szinte szokva is vagyunk! Itt az én példám. Azzal vádolnak, hogy az idén igen jól tartottam a nyájamat. Hát nézzük csak: 0.75 hektárnyi legelő területen 19 juhom az egész nyarat eltöltötte,

télen pedig beérték tarackbuzával elegy buzaszalmával. Ez volt az a bő táplálkozás. Decemberig a juhok a hó alatt is künn voltak s februárban már ismét kikerültek a bányáikkal. Tenyésztési szempontból épen ez a csodás igénytelenség a karakul megbecsülhetetlen tulajdonsága; szinte elmondhatjuk, hogy az állatok tartása semmibe sem kerül. Kis nyájamat ma még a tanya körül tartom (636 m.), de ha meggyarapodva ismét kitavasodunk, minden gondolkodás nélkül felhajtatom az Alpokra (1400 m.) s nem hogy aggodalmaim volnának, de remélem, hogy ezzel elejét veszem az egyébként salicillal mindig könnye kikurálható köszvénynek, melynek a túlságos talajnedvesség lehetett az oka. Hét év alatt egy anyajuhom pusztult csak el, az állatorvos szerint — *napszurás* következtében.

A gyapju durva. Kétszer nyirattam s egy-egy juh után, mintegy 5 kg. 80 fillérrévélt értékesíthető gyapjút kaptam. Tejgazdasághoz nyájam kis számánál fogva nem foghattam. Előfordul, hogy a juh a bárányát nem engedi a tőgye alá. Ilyenkor palackozott tehéntejjel (cuclival) neveljük a bárányokat, melyek oly kezessé válnak, hogy lépten-nyomon követik az ápolót. Ezt az idősebbekről nem mondhatjuk, idegenkedők és csak bajjal lehet megfogni őket.

A karakulban van faji eredetiség és sok tulajdonságában a vadjuhokra emlékeztet. Így a párzásban, mely időszakhoz alkalmazkodik. Az én nyájamban a kosok egész éven át együtt voltak a juhokkal, de csak az augusztustól decemberig terjedő időben pázóttak, mint ahogy a bárányok január és május eleje közt lettek. A karakulkos másvérű anyával is csak májustól kezdve és nem mindig akkor pázik, a midőn akarjuk. 1905-ben 10 anyá után 7 bárányom (4 kos, 3 juh), 1906-ban 12 anyától 12 bárányom lett és nevezetes, hogy míg a 9 idősebb anya januárban bárányozott, addig a 3 ifjabb csak április végén, május elején ellett meg. Meddőn tehát egyik sem maradt s a fiatal juhok már egy éves korukban bárányoztak. Elhullás most már nem fordult elő.

A karakultenyésztésnél ama nagy nyereség mellett, mit a 3 napos bárányok préme hoz, megbecsülhetetlen az állatok igénytelensége a táplálkozásban s az a körülmény, hogy ezáltal épen a legsilányabb legelőinket hasznosíthatjuk. A hús és a tejhaszonról a fent nevezett okokból nem nyilatkozhatom, de nem foghatnám fel, hogy miért ne érhetnők el ezzel is a rendes hasznot. Bizonyos, hogy a husa miatt nem fogunk féléves bárányokat levágni, mert a főnyereséget mégis csak a prém szolgáltatja, azért csak idősebb állatok kerülhetnek levágásra, melyek bárányaikkal már jövedelmes hasznot hajtottak.

Teljes tejszövetkezeti berendezéseket,

kézi-erő- és turbina-hajtásra ugyszintén mindennemű tejgazdasági gépeket és eszközöket tejszállításhoz, vaj és sajtyártáshoz legelőnyösebben szállít az

Első magyar tejgazdasági gép- és eszkozgyár
1660 FUCHS és SCHLICHTER, Budapest, VI., Jász-utca 7. szám

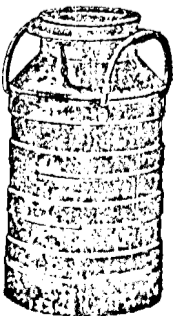
KÜLÖNLEGESSÉG:

„Svéd Globe Separator.”

VAJKIVITEL:

Tejtelepek és tejszövetkezetek által termelt vajat évi kötés mellett korlátlan mennyiségben legmagasabb árakon veszünk át.

Árjegyzékek, költségvetések, tervek ingyen és bormentve.

Telefonszám 394.

Mendel Lázár Fiai sörfőzdéje, Torda

Ajánlja: **hordókban és palackokban** legjobb minőségű 1735

világos korona sörét

A már 10 év óta fennálló Kolozsmegyei főraktár Kolozsvárt, (Óvár, városi sörház) saját kezelés alatt áll.

Kolozsvárt kapható minden italmérésben, fűszer és csemege üzletben.

Telefonszám 394.

A sörárpa cséplése.

Mezőssy Béla földmiv. államtitkár azon tapasztalatból kiindulva, hogy a helytelen cséplési mód mily káros hatással van hazai árpánk minőségére és így értékére is, célszerűnek találta az árpa helyes cséplésére nézve egy utmutatást készíttetni, hogy annak megismertetése által az érdekelt gazdák még az ideai cséplés alkalmával megszerezhessek azon ismereteket, melyek különösen külföldi kivitelünk s versenyképességünk érdekében feltétlenül szükségesek. Hogy az érdekelt gazdaközönség a legszélesebb körben tájékoztatva legyen ezen ügy közgazdasági, mint a magánérdek szempontjából fontos ismeretekről, itt közöljük az utmutatást.

A maláta gyárosok és sörfőzők általában arról panaszkodnak, hogy a Magyarországon vásárolt sörárpából nem tudnak jó malátát készíteni. Ennek pedig nem az árpa az oka, hiszen Magyarországon kitűnő minőségű sörárpa terem hanem az, hogy a gazdák és a cséplőgépek téves balhiedelemből nagyon is letoklászolják, lekoptatják, legömbölyítik és ezzel mindenkor meg is sértik az árpaszemet csépléskor, úgy gondolkozván, hogy az ilyen lekoptatott árpát a malátagyárosok és sörfőzők szívesebben veszik.

Pedig ez nem úgy van!

Még a legjobb sörárpa sem adhat jó malátát, ha *héjja megsérült*, vagy a szem megrepedt, vagy bármelyik hegyes vége túlságosan le van koptatva. Az ilyen árpa áztatáskor nem adhat egészséges csirát, tehát malátát, hanem elpenészesedik. Vagy ha ad is valamelyes csirát, miután az sértett magból kelt, nem lehet tartós és vele jó sört készíteni nem lehet.

Már pedig a gazdának saját érdeke kívánja, hogy olyan állapotban hozza sörárpáját piacra, amint azt a malátagyárosok és sörfőzők kívánják. Ezek pedig csak a sértetlen, épszemű árpát *keresik és fizetik*. Egyáltalán nem törődnek azzal, hogy az árpa hegyes maradt, sőt ezt jobban fizetik, mint a lekoptatottat, mert a hegyes szemű árpát a cséplőgép dobja és toklászolója minden bizonynyal kevesebbet sértette meg, mint a legömbölyítettet.

Ne tévessze meg a gazdákat az a régi felfogás, hogy minél nagyobb a sörárpa hektóliter-súlya, annál nagyobb az ára. A maláta gyárosok és sörfőzők mind szívesebben veszik a 67—70 kilós árpát, mint a 70—73 kilóst, azon egyszerű okból, mert az agyonkoptatott, legömbölyített árpa nehezebb hektóliter-súlyú ugyan, de sokkal több jobban sértült szemekből áll, mint a le nem koptatott és így kevésbé vagy egyáltalán nem sértett szemű árpa, mely malátakészítésre ilyenformán sokkal jobb.

A sörárpa cséplésnél tehát nagyon kell ügyelni arra, hogy a szem meg ne sérüljön. Miután pedig a szem a cséplőgépen két he-

lyen sérülhet meg, úgymint a dobban és a toklászolóban, tartsák szemelőtt a gazdák és cséplőgépek a következő tudnivalókat:

Mikor és miért töri a dob a szemet?

I. Minden árpacséplés előtt ki kell próbálni a kosár állást és próbálgatások útján úgy beállítani, hogy a szemet a kalászról jól lecséplje ugyan, de hozzá toklászt ne hagyjon rajta, se meg ne sértse.

II. Hogy a dob megsérti-e az árpaszemet vagy sem, azt úgy lehet megtudni, hogy a magfelhordó (paternoster vagy elevator) feneke levő tolóajtót kihúzzuk és a szemet itt eresztjük ki. Ha találunk sértült szemet, akkor a dobban van a hiba és most keresni kell a hibát.

III. A dob a következő okokból sértheti vagy törheti a szemet:

1. Ha gyorsabban forog, mint kellene.

2. Ha a dob nincs jól összeállítva és egyes lécek túl magasra vannak szerelve.

A dobban a léceknek mind pontosan egy magasságban kell feküdniük.

3. Ha a kosár túlságosan közel áll a dobhoz, vagyis nagyon meg van húzva.

Ekkor hátrább, tágabbra kell állítani a kosarat.

4. Ha a kosár nincs egyenletesen meghúzva és egyik végén közelebb áll a dobhoz, mint a másikon.

Ezt meg kell keresni a cséplőgép oldalán levő kémlelő lyukakon át nézve s a dob egyenletesen állítani.

IV. Új gépnél míg a kosárlécek és dobverőlécek kissé meg nem koptak, inkább tágabbra állított kosárral kell eleinte dolgozni.

V. Használt gépnél a dobverőlécek közepén jobban kikopnak mint két szélükön. Az ilyen egyenetlenül kopott verőlécek nem cséplenek jól s ha akkor a kosarat közelebb hozzuk a dobhoz, a verőléc két végén megsérti vagy töri a szemet. Ez esetben a kopott verőléceket egyenesre kell reszelni, vagyis két végén a bordákat reszelővel oly alacsonyra kell reszelni, mint aminő alacsonyra a közepen koptak. Vagy pedig új verőléceket kell a dobra szerelni.

Ha a kosárlécek élei lekoptak, ezeket ki kell venni a kosárból és egyenesre, élesre gyalulni.

VI. A kosár állítása új gépeknél a cséplőgép oldalán levő beosztás szerint történik. Kopott kosár és dobnál e beosztás már nem mutathat biztosan, azért a cséplőgép két oldalán levő kémlelő lyukakon átnézve szemmel is meg kell vizsgálni a beállítást, hogy az a kosár egész hosszában egyenletes legyen.

Mikor és miért töri a toklászoló a szemet?

Ha a dob nem sérti vagy töri a szemet és a zsákba mégis kerülnek megsérült vagy tört szemek, akkor a hiba a toklászolóban keresendő.

A toklászoló sérti vagy töri a szemet:

I. Ha a toklászolás túlságosan erős. Ez onnan származik, hogy a szem túlságosan sokáig marad benne a toklászolóban.

Miután a toklászolóknak egy kis tolosúlylyal kiegyensúlyozott csapóajtója van, mely felbillen, mielőtt reája egy bizonyos mennyiségű (súlyú) szem jutott, tehát beállíthatjuk e kis csapóajtót úgy, hogy már kevés mennyiségű szemnél átbillenjen s így a szemek rövidebb ideig maradván a toklászolóban, nem sérülnek meg.

II. Ha a toklászoló kések ujak. Ekkor a szemet szintén csak rövid ideig engedjük a toklászolóban. Később a kések megkopnak s ekkor tovább maradhat a szem a toklászolóban.

De nem elég csak az eddig leírt utmutatásokat betartani, hanem feltétlenül szükséges, hogy a gazda vagy a cséplőgépek napjában többször is ellenőrizze, vajjon a gép jól dolgozik-e vagy sem. Ha csak egy törött szem is akad a zsákban, nézzen utána, mi lehet ennek az oka. Az itt leírt utmutatás segítségével hamar rájöhet a baj okára és segíthet is rajta.

Ne sajnálják az ellenőrzéssel járó munkát, ne siettessék, ne erőltessék a cséplés munkáját, mert amit mennyiségben nyertek, azt elveszítik minőségben.

Hogy Angolország és Németország ugyanazon területen évenként több és több sörárpát tud piacra hozni, azt nem egyedül a termés jóságának köszönhetik, hanem főképpen annak, hogy vigyáznak a sörárpa cséplésénél és betartják az arany szabályt: lassan, de alaposan.

Az árpaszemnek, hogy jó sörárpa legyen, sértetlenül kell a cséplőgépből kikerülni. Ezt egy kis utánjárással és figyelemmel nálunk is el lehet érni.

Legyen az az árpaszem megtoklászolva, de ne legyen megsérülve és megkoptatva. Ne féljenek a gazdák, amit a hektoliter-súlyon veszettek, az sokszorososan megtérül az árban.

Ne súlyra, de jóságra, ne mennyiségre, de minőségre dolgozzunk s akkor sörárpáért nem kell majd külföldre menni, de onnan jönnek majd be érte.

Vigyázzunk a sörárpacséplésnél!

EGYLETI ÉLET.

Az Erdélyi Gazdasági Egylet igazgató-választmányi ülése.

Az E. G. E. igazgatóválasztmányja július hó 28-án rk. ülést tartott.

Elnökölt: Br. Bánffy Ernő e. alelnök.

Előadott: Tokaji László e. titkár.

Felen voltak: Br. Jósika Gábor alelnök, Lészai Ferenc, Jakab László, Nagy Dezső, Tulopdy Samu, Péter Béla, Csérier Lajos, Reich Albert, Molnár Sándor, dr. Szentkirályi Ákos és Nagy Lajos tagok.

== Minden gazdaságban nélkülözhetetlen eszközök ==

az országszerte első helyen elismert kitűnő szerkezetű és legolcsóbb

— „Eredeti Kalmár-rosták“ és heremagtisztító gépek. —

Elsőrendű hazai anyagból gyártunk ezidőszerezt 11-féle nagyságban különböző szerkezetbe a gazda minden követelményének legjobban megfelelő általános terménytisztításhoz berendezett különleges gépeket, szelelő és magválasztó rostákat, kézi vagy hajtóerőre alkalmazva. Ez évi újdonságokról szíveskedjék ingyen árjegyzéket kérni — Minden esetleges kérdésekre azonnal és díjtalanul válaszolunk. 1274

KALMÁR ZS. és TÁRSA különleges terménytisztító gépgyára Hódmező-Vásárhelyen.

Telefon 69. szám. — Nagy-Enyeden állami aranyéremmel kitüntetve. — Sürgöncim: Kalmár-rostagyár.

Elnök az ülést megnyitván — a jegyzőkönyv hitelesítésére felkéri: Nagy Dezső, Reich Albert és Cséser Lajos tagokat.

Múlt, május 29-i ülés hitelesített jegyzőkönyve felfolvastatván — tudásul vétetik.

Titkár bejelenti, hogy a földm. miniszter meghívása folytán a gazd. tanintézeteknek akadémiákká leendő alakítása tárgyában július 24-én a miniszteriumban tartott ankéten az egylet képviselőjében br. Bánffy Ernő alelnök vett részt. — Szolgál tudásul.

Földm. miniszter azon leíratai, melyekkel: a) a kolozsmegyei szakosztálynak a f. évre 1000 kor. általános segélyt- és b) a kisközség tanulóanyagára segélyül 350 koronát adományozott — igazg. választmány köszönő tudásul veszi.

Ugyanannak a háziipari államsegélyek mikénti elszámolása tárgyában intézett leírata — szolgál tudásul és megfelelő elintézésre elnökségnek kiadatik.

Titkár előadván az Orsz. Magyar Gazd. Egyesületnek a mezőgazdasági érdekképviselő tárgyában megküldött kérdéseit, javaslatára igazgatóválasztmány elvileg kimondja, hogy:

1. Az érdekképviselőt az E. G. E. a kötelező társulás alapján — az 1868. VI. t. cz.-kel szervezett iparkamarák mintájára — öhajítja szerveztetni. 2. A meglévő és alaptőkével bíró országos jellegű gazd. egyleteket eddigi szerepükben meghagyni öhajítja és 3. Erdélyben lehetőleg csak egy, de legfennebb három gazd. kamara létesítését javasolja. Az ezen alapelvek szerint szerkesztendő vélemény szövegezésével és megküldésével: elnökségből, Lészai Ferenc, Jakab László, Nagy Dezső, Cséser Lajos, Molnár Sándor és dr. Szentkirályi Ákos tagokból álló bizottságot bizza meg.

Az O. M. G. E. által megküldött kérésre igazgatóválasztmány, elnök javaslatára — a gr. Károlyi Sándor szoboralapra 50 korona egyleti adományt szavaz meg.

A kolozsvári gazd. tanintézet tanári testületének javaslatára — a következő iskolai évre állami ösztöndíjat adni javasolja ülés: Konrad Béla, Császár Lajos, Nemes Boldizsár, Baranyai József és Pap János folyamodóknak.

Ugyanannak javaslatára — a folyó évi Bors Albert-féle 200 koronás jutalomdíjat Gyerkő Márton, a gróf Mikó Imre alapítványból járó 200 koronás jutalomdíjat pedig Érsek Elek — végzett hallgatóknak adományozza választmány és a jutalomdíjak ünnepélyes átadására dr. Gidófalvy István és Nagy Dezső tagokat kéri fel.

Az erdélyi vármegyei kisbirtokos magyarországi érdekében tartandó értekezlet idejét e. titkár indítványára — választmány f. évi szeptember hó 8-án d. e. 11 órára, az E. G. E. tanácsstermébe tűzi ki s azon az egylet képviselőjében való megjelenéare felkéri báró Bánffy Ernő alelnököt, báró Jósika Gábor alelnököt, Cséser Lajos, Fekete Nagy Béla, Jakab László, Nagy Dezső, Szász István, dr. Szentkirályi Ákos, gróf Béli Ákos, Gaál Elek, dr. Gidófalvy István, Gruner Károly, Gyárfás Benedek, Matskási Pál gróf Teleki Arvéd, Csontos Miklós, dr. Seyfried Károly és Tokaji László vál. tagokat. Az értekezletre meghívandókul kijelöli ülés az érdekelt vármegyék

gazd. egyesületeinek 6-8 képviselőjét, az illető megyék fő- és alispánjait és orsz. képviselőit.

Az egyleti székház és köztelek ügyében elnökség javaslatára következőket határozza ülés.

1. Tekintettel arra, hogy a székház a folyó év őszére alig lesz készen átvehető, megbizatik elnökség ideiglenes irodahelyiség kibérlésével.

2. A székház körüli kerítés megépíttetése építőbizottságra bízatik.

3. A 1. számú teleknek fapiac, vagy mutatványos bódék céljára való eladását választmány nem engedélyezi.

Titkár jelentést tesz az időközben elnökileg elintézett ügydarabokról, melyek során:

1. A kolozsvári telepítési felügyelőség közönetet mond a titkári hivatalnak a felügyelőség felkérésére általa rendezett háziipari tanfolyamok befejezése alkalmából.

2. A nagyváradai szeptemberi gazdakongresszus rendezőbizottságába — felkérés folytán — elnökség dr. Szentkirályi Ákos és dr. Gidófalvy István tagokat jelölte.

3. A Kolozsvárt létesítendő növénytermelési kísérleti állomás ügyében a szakértekezlet július hó 11-én, Cserhádi Sándor min. kiküldött részvételével, megtartott s a megállapodásszerű felterjesztés a miniszterhez mindjárt azután elküldetett.

Ig. választmány mindhárom bejelentést jóváhagyó tudomásul veszi.

Elnökség indítványára egyleti jogtanácsesnak a Tompa örökösök ügye tárgyában f. évi május 22-i és július 23-i beadványaiban kért meghatalmazást — ülés megadja.

Lészai Ferenc indítványára határozza ülés, hogy miután a karakuljűh tenyésztési kísérletek Erdélyben biztatóknak mutatkoznak, intézzen felterjesztést az egylet a földm. miniszterhez, melyben kérje valamely erdélyrészi állami gazdaságban 40-50 dbból álló eredeti törzs karakul nyájának felállítását és ezen felterjesztést pártolás végett a kolozsvári állami teny. felügyelőséghez is tegye át. Új tagul felvételre Engi Elek alapítótag.

Több tárgy nem lévén, elnök az ülést bezárta.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

— A székelyföldi kirendeltség munkájáról szóló jelentés most jelent meg. és ez a következő ténykedésről számol be:

A székelyföldi kirendeltség működésének eredményei között mindenekelőtt a 136 falusi gazdakör szervezését említjük meg, amelyek hatása egyrészt a téli gazdasági megbeszélések, másrészt a nyári mezei gyűlések által gyakorlati és kiváló. A Székelyföld gazdasági elmaradásának főleg a gazdálkodás rossz módja az oka. A kirendeltség főgondja ennek javítása, főleg a legelőkezelés, az állattenyésztés, a talajmivelés, s a gazdasági tudás javítása által. Az első dolog az állattenyésztés talpra állítása. Eddig 720.000 korona értékű tenyészállatot osztott ki 1896 gazdának. A kiosztott tenyészállatokból 1830 magyar fajta volt, 717 nyugati. A hatás eddig legjobban

Háromszék vármegye miklósvári járásában és Sepsiszentgyörgy környékén látszik. A művelés javítása vegett kiosztott a kirendeltség a gazdakörök útján 535 gazdasági gépet és eszközt, nagy mennyiségű vetőmagot. A *lentermelést* 25 holdról 350 holdra emelte. A *gyümölcserkékesítés* gondozásának az volt az eredménye, hogy a Magyar Gazdak Vásárcsarnok Ellátó Szövetkezete útján 63.100 korona értékű székely alma értékesült. Legelőjavításokat a múlt éven 56 községben 30.828 holdon indított meg. E munka olyan jó hatást produkál, hogy a szomszéd szászok is követik. A *szövetkezeti értékesítést* a Magyar Gazdak Vásárcsarnok Ellátó Szövetkezete intézi s a múlt éven 218.979 korona értékű székely almát, búzát, zabot, árpát, répát, lóherét, vaját, tojást értékesített. A tejszövetkezetek száma négy év alatt négyről ötvenre emelkedet, a már működő 34 tejszövetkezet naponta 13 liter tejet értékesít átlag 11 fillérral. Fogyasztási szövetkezet 44 működik. Most dolgozik a kirendeltség az ingyenes jogsegély szervezésén a szegény emberek javára. Kilenc községben rendezett háziipari tanfolyamot; foglalkozott a munkásházak ügyével, a méhészet, a baromfitenyésztés emelésével. Általában nincs olyan ága a székely nép gazdasági életének, amelyre a kirendeltség működése ki nem terjedt volna.

— Idei termésű komlót, melyet Stájerország korai kertjeiből küldöttek fel a *nürnbergi* piacra 5 kilós postaszákban, *kilónként* öt koronával fizettek. Ez már jó utmutató az idej jó komlóaralakra s ajánlatos, hogy nyári komlótermésünket minél hamarabb a saazi piacra küldjük postai csomagok útján. Megbízható vevőt az Erdélyi Gazdasági Egylet (Kolozsvár) titkári hivatala ajánl. Az európai termés-kilátások nem hogy javulnának, de mult hét óta sok rossz hír olvasható: még Angliából is! Egyesült-Államok termését jobbnak mondják, — de hát az messze van! Csehországban jobb idő jár — nyár — van már ott is, de csakugyan megjöttek helyenként a komló forgató viharok s jégverések is! Hát az idej komlóár Galícia, Volhynia és Magyarország komlós kertjeiben fog kialakulni! Ha ugyan a termelők ügyeskednek. Elővételi ügyletek még mindig erőszakoltatnak nálunk is — ma már nemcsak lábón álló zöld komló mázsájára, de négyzet ölenként is a termésre. Persze a cseh vevő ki tudja számítani a hasznot, a termelő alig, hogy mekkora termése lesz s mennyi lesz a beszáradás? Imreh Lajos jeles háromszéki termelő is óvást tesz közzé a *Köztelek* szaklap utolsó számában, ő az idej árakhoz sok jó reménységgel van színtén, de ugy is látja, hogy a jelen 1700 k. holdas komlós területünk *még nem véghatár*, alkalmas területeken még lehet komlót ültetni: mert a cseh komlót mindinkább a magyar föld fogja termelni!

— Az V. Erdélyrészi gép, eszköz, termék és anyagkiállításra, mely Kolozsvárt, folyó évi szeptember hó 5-9-én rendeztetik, eddig a következő részvételi bejelentések történtek. Részletes bejelentések:

Jurenák Miklós, Budapest: ekék, boronák, vetőgépek, kézi szerszámok stb. mind

„AGRÁRIA”

magyar gépforgalmi
résztvény-társaság

a szab. osztrák-magyar államvasut-társaság
resiczai mezőgazdasági gépgyáranak vezérügynöksége

Mezőgazdák különös figyelmébe!

Egyetemes acélekék.

Eltörhetetlen tégelyacéleketej.

Páncélacél-kormánylemezek.

Magasított acél-eketej.

Porvédő kerekek.

Acél gerendely.

Sürgőnycim: „Agraria” Budapest. Rövidített levélcim: „Agraria” Budapest, V., Váci-ut 2.

Tiszta acélananyag
s a j á t
hámorainkból.

1457

Csak kitámasztott nyeregkerettel bíró taligát szállítunk.

Kérjünk árjegyzéket mivel ez az összes talajmivelő-gépeket terjedelmesen ismerteti és egyáltalán a talaj alapos megmunkálására terjedelmes, szakszerű és minden gazdának értékes felvilágosításokat nyújt — és díjmentesen küldetik.

Ekegyártás terén legelső-rangú magyar gyártmány, felülmúlja meg a legnevezetesebb idegen gyártmányokat is.

AZ ADRIAI BIZTOSÍTÓ-TÁRSULAT

alapított 1838-ik évről.

Vagyonbiztonsági tőkéje 116 millió korona.

A magyarországi igazgatóság intézője:

Br. PODMANICZKY FRIGYES.

E társulat, mely 65 éves fennállása óta 470 millió koronát fizetett ki károk fejében, biztosít a legjutányosabb feltételek mellett; tűz- és robbanási-, valamint jégokozta károk ellen, továbbá az emberek életére, halál és elérési, valamint kiházasítási esetekre.

Erdélyrészi vezérképviselőség

Kolozsvárt:

Szekula Akos

vezérfelügyelő (1003)

Magyar Jelzálog Hitelbank

képviselősége

Kolozsvárt, Jókai-utca 2. sz. alatt (gr. Rhédey-ház I. e.)

Az intézet alaptőkéje 40 millió korona

záloglevélkölcsönöket

nyújt földbirtokra és nagyobb városokban fekvő házakra 4%-os és 4 1/2%-os záloglevelekben.

A jelzálogul felajánlott erdélyrészi ingatlanok értékére és a megszavazandó kölcsön összegére nézve az „Erdélyi Gazdasági Egylet” bizalmi férfinak adnak véleményt. 1001

Ertesítés.

Van szerencsém a n. é. közönség tudomására hozni, hogy a kedvező feltételű kölcsönnyújtása és előzetes eljárása révén kitűnő hírnevű

„Nagyszebeni földhitelintézet”

részéről, Kolozs és több szomszédos megye területére ingatlan jelzálog kölcsönök

„kizárólagos ügynökségével”

bizattam meg. Ebbeli működésben legkedvesebb kötelességem, hogy a bizalomteljesen hozzám forduló feleknek a lehetőségig gyors és költséget kímélő eljárással szolgálatára legyek.

Bármilyen felvilágosítással, útbaigazítással készségesen, díjmentesen szolgállok.

Különös előnye eljárásomnak, hogy minden kölcsönvevő bármily elhanyagolt birtok- és teher viszonyait véglegesen rendeztetek.

Egyidejűleg óva intem a n. é. közönséget akár helybeli — akár budapesti — vagy vidéki pénzközvetítő csábító hirdetéseknek vagy „szaladó ügynököknek”, — amelyek ilyenmü jelzálogkölcsönt pénzintézetek közvetlen megbízását nem igazolják — fel nem ülni, mert ezek eljárása teljesen megbízhatlan, időt vesztő és minden esetben, akár eredményes, akár nem, terhesen költséges.

Teljes tisztelettel

1243

Erdélyi erdő-faanyag és hányaügynökség. Gombos Benő Kolozsvár, Malom-u. 16. sz.

Ugyanott discret és legmegbízhatóbb módon bér- és magánházak, építési telkek, földbirtokok eladása és vétele a legkedvezőbb feltételekkel, valamint birtokbérletek lebonyolittatnak.

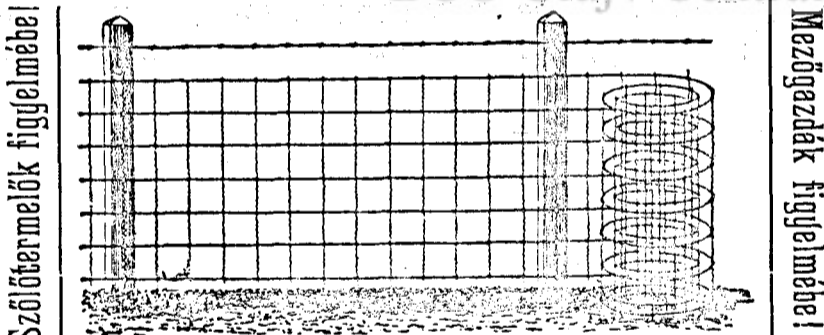
ELADÓ HÁZHELYEK!

Kolozsvár legszebb jövőjü, nagyon fejlődő városrészében, — az új színház közelében — az ERDELYI GAZDASÁGI EGYLET telkén, az Attila-utcában, még néhány jó fekvésű házhely eladó.

Bővebb értesítés: naponta délelőtt 11—1 óráig és délután 4 órától 6 óráig az Erdélyi Gazdasági Egylet titkári irodájában, Kolozsvárt, Petőfi-utca 7. szám alatt, I. emeleten balra.

Csatornázás! Vizvezeték! Villanyvilágítás!

Bámulatosan olcsó kerítések!

HAIDEKKER SÁNDOR

sodronyszövet-, fonat és kerítésgyára

BUDAPEST, VIII., Üllő-út 48. szám.

Ajánlja kizárólagosan Hungária sodronyfonatát, mint a legjobban szabaddalmazott és legolcsóbb kerítési anyagot, mely előnyeinél fogva felülmul minden eddig alkalmazott sodronykerítést. A szőlő- és mezőgazdaságra nézve rendkívül fontos eme találmány előnyei: Olcsóság!

Horganyozott vassodronyból (nem kell befesteni): körülbelül 5 centiméter lyukbőséggel:

Készletben: 1 és 2 méter magasságban valamennyiből, 1.50 méter magasságban 1.8, 2.—, 2.2, 2.5 és 2.8 milliméter dróterösségükből.

Sodronyerősség: 1.2 1.4 1.6 1.8 2.— 2.2 2.5 2.8 mm

Ár □-méterenként: 40 48 56 64 72 86 100 120 fillér

Körülbelül 3x5 centiméter (hosszukas) lyukbőséggel:

Készletben: csakis 1 méter magasságban valamennyi dróterösségben.

Sodronyerősség: 1.2 1.4 1.6 1.8 2.— 2.2 2.5 2.8 mm

Ár □-méterenként: 58 66 74 82 96 110 130 150 fillér

Csomagolásért, földadásért és kezelési költségeikért számítok négyszög méterenként 1 fillért, de egy küldeménynél legalább 50 fillért.

Célszerűség: A fonat elegendő sűrű lévén, még apró baromfi áthatolását is meggátolja; felső és alsó szélei pedig tüskések, tehát az átúszást megnehezíti. A fonat csavart szála — mint vékony sodronykötelek — a kerítés hosszirányában futnak, miáltal nagy az ellenálló képesség; a keresztirányban pedig hullámosok, a szálak összekuszálása tehát ki van zárva. 1/2 m. magas fonat kapható az 1 m. magasnak közepén való elvágása révén.

Könnyű kezelés: Kézvel meghúzva, egyszerűen a faducokhoz szegzendő horganyozott ketős szeggekkel, a fonat sima és feszés marad. Ez által a fonat bármikor ismét leszedhető és más helyen ismét fölérősíthető. A fonat összekuszálódása ki van zárva. — Feszítő-sodronyok, csavarok stb. alkalmazása fölösleges. A fonat fölött egy-két sor tüskésdrónt alkalmazva, a kerítés tetszés szerint megmagasítható. — A tüskés sodrony ára méterenként 6 fillér, horganyozottan, 6 cm. tüsketávolsággal.

Számos olismerő levél áll rendelkezésre. 1699

Továbbá gyárt és szállít: közönséges gép- és kézi sodronyfonatokat, csinos és erős kiviteli kapukat és ajtókat, valamint nyaraló-, park- és erkélyrácsokat sodronyfonat és kovacsolt vasból, föld- és kavicsrostákat, kosarakat magtár-ablakrostályokat, ökörszárkosarakat, szikrafogókat, szőlőbogyózórostákat, cseplőgépekbe való gabonaosztályozó-hengereket stb.

Arjegyék ingyen és bérmentve. — Jutányos, pontos és gyors kiszolgálás.

„Grand Prix“ (a legnagyobb kitüntetés) a saint-louis-i világkiállításon.

Alfa Separator R. J.

Iroda és gyár: Budapest, VI., Lomb-utca 11.

Tejgazdasági Gépgyár.

Szallít tejgazdasági eszközöket és gépeket! Tehénészetek, tejgazdasági telepek, tejszövetkezetek berendezése!

Mindig friss sajtoltó por és folyékony oltó!

Több mint 600 első díj!!!

Évi gyártás kb. 80,000 Alta separator.

Arjegyékkel, költségvetéssel, utbaigazítással készséggel szolgálunk. 1018.

Hydraulikus sajtók

Arany érem Szeged 1899

Arany érem Budapest 1899

Arany érem Pozsony 1902

Hydraulikus sajtóért

szőlő- és gyümölcsmust sajtólásra a nagy üzem számára 2 kitolható kosárral vagy 1 kosárral.

Bor-, gyümölcsbor- és gyümölcsnedv-sajtókat kézihajtásra Herculesnyomórő-szerkezettel, fa- vagy vastányérral.

Gyümölcs és szőlő őrleket

bogyózó gépeket

Gyümölcs-aszaló készülékeket gyártanak és szállítanak jótállás mellett, mint különlegességet a legújabb szerkezetben

Mayfarth Ph. és Ta., Bécs, II/1.

— különlegességi gyár gyümölcsértékesítési gépekben. —

Képes árjegyékek ingyen és bérmentve. Megrendelések idejekorán kéretnek

1750

CLAYTON & SHUTTLEWORTH,
Budapest, Váci-körút 63.
Által a legelőnyösebb árak mellett ajánljuk:
Locomobil és gőzcséplőgépek,
szalmakazalók, járgány-cséplőgépek, löhere-cséplők,
tisztító-rosták, ko-ikolozók, kaszáló- és aratógépek,
szénagyűjtők, boronák, sorvetőgépek, Planet jr.
kapálók, szecs-kavágók, répvágók, kukorica-
morzsolók, darálók, őrlőmalmok, egyetemes
szél-ekék, 2- és 3-vasú ekék és minden
egyéb gazdasági gépek.

1242

Törlesztő kölcsönök.

AZ

Erdélyi Magyar Jelzálog Hitelbank
Részvénytársaságnál

Kolozsvárott, Rózsa-utca 1. sz. (emelet.)

igen előnyös feltételű törlesztő kölcsönök kaphatók föld-
birtokok és városi bérházakra

Kölcsönkérvényekhez melléklendők: a legutóbbi hitelesített
telekönyvi kivonat és a hitelesített kataszteri birtokiv — Bérhá-
zaknál a telekkönyv, házberadó vallomás hitelesítve és az épület
vázrajza. — Kölcsönök 400 koronától kezdődőleg bármily magas
összegig kaphatók. — Becslési költség csak nagy összegű kölcsö-
nknél számíttatik, kissebőkénél az eljárás díjmentes. — Ugyanőkők
közvetítésére nincs szükség, miután mindennemű felvilágosítással
készséggel szolgál az

Igazgató társág.

Hivatalos órák d. e. 9—1 óráig.

1501

Gyors és olcsó lebonyolítás

Teljes 100-as évfolyam.

Előnyös feltételek.

Cséplőgép-tulajdonosok!

A belügyminiszteri 1903/73565.
o o sz. rendelettel előirt o o

mentőszekrények

gőzgépekhez kemény fából tel-
jesen felszerelve 30 koronáért,
járgánygépekhez pléhdoboz-
ban 6 kor.-ért, beszerezhetők a

Magyar orvosi műszertárban
— orvosi műszerek, kötszerek, és sérvköltők gyára —
Budapest. VII., Kerepesi-út 32.
Pótláshoz szükséges egyes szerek
jutányos arért szállítanak. 1752

**Gazdasági kereskedelmi és ipar-
bank Részvény-Társaság**
BUDAPESTEN, ERZSÉBET-KÖRÚT 35.
Telefon 149. Postatakpztri Cheque számla: 15603
Cheque számla: a Magy. Ioszá nit. és pénzváltó-banknál

BANKOSZTÁLYA
utján törlesztéses jelzálogkölcsönt
földbirtokokra, továbbá városi bérhá-
zakra legelőnyösebb feltételek
mellett és leggyorsabban bonyolít
le az érték legmagasabb arányáig.
Megkeresésnél beküldendő a te-
lekkönyvi kivonat és kataszteri
birtokiv.

VÁLTÓ.
kölcsönt gazdáknak, birtokosok-
nak, gazdatiszteknek,

KÖLCSÖNT,
sorsjegyekre, értékpapi-
rokra és vidéki takarékpénztári részvényekre
a legelőnyösebb módon eszközöl.

**Árjegyzék, költségvetés és szakszerű felvilágosítás
ingyen.**

Gazdasági egyesületeknek, valamint községi szövetkezeteknek tömeges
megrendelésnél rendkívül kedvezményes árak és feltételek.

GÉPOSZTÁLYA
utján szállít csakis elsőrendű
gyártmányban legkedvezőbb fi-
zési feltételek mellett:

Gazdasági gépeket,
Gőzcséplő-készleteket,
Tolókerék-rendszerű vetőgépeket,
Egyetemes acél-ekéket,
Gazdasági malomberendezéseket,
Tejgazdasági gépeket,
Fűrészgyári berendezéseket,
Szecs-kavágókat, 1461
Répvágókat,
Morzsolókat,
Darálókat stb.

Tejgazdasági, baromfitenyésztés-
gépek és eszközök, tejtelepek, ozu-
kor-, szecs- és keményítő-gyárak be-
rendezése, Műtrágya, erőtakarmányok
Derbymelesse, szák, ponyva stb. stb

DUNKY FIVÉREK

CS. ÉS KIR. UDVARI FÉNYKÉPÉSZEK

ajánlják a mai kor igényeinek
megfelelően berendezett műtermü-
ket a nagyérdemű közönség becses
figyelmébe.

Műtermek vannak:

Kolozsvár **Miskolc**
Mátyás király-tér 10. Városház-tér 20.

Dés **S.-A.-Ujhely**
Felső-sétátér. Főter 9.

1729 **Sárospatak**
Kossuth Lajos-u. 70.

NAY és RÓNA

Gép, fecskendő és szállítóeszközgyár.

Központ:

BUDAPEST, V., KÁLMÁN-UTCA 15.

Taligák, szállító-eszközök bármely építkezés, gazdaság
és iparüzem számára.

1727

Diaphragma-szivattyúk. Fecskendők.
Emelő-szerszámok. Vasuti szerszámok.

Mindenféle műszaki és gazdasági kellékből állandó
nagyraktár.

Tessék ajánlatot kérni. Telefon.

Mezőgazdasági Áruhitelbank
Részvény-társaság.

Budapest, V. ker., Báthory-utca 5.

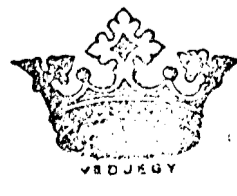
BANKOSZTÁLYA: előnyös feltételek mellett
nyújt mezőgazdáknak sze-
mélyi hitelű kölcsönöket, ke-
zes nélkül.

ÁRUOSZTÁLYA: mindennemű MŰTRÁGYÁK
KARTELEN KIVÜL) u.m.:
superphosphát,
thomassalak,
chilisalétrom,
kainit, 1650
kalisót,
valamint az összes erőtakar-
mányok eladásával foglalkozik.

Mindennemű, vízben oldható és szavatolt beltartalmú **műtrágyafélék,** ugymint: csontliszt és ásványi
szuperfoszfátok, valamint a tavaszi vetések trágyázására alkalmas különböző: nitrogén és káli tartalmu szu-
perfoszfátok és chilisalétrom a legjobb minőségben és a legkedvezőbb feltételek mellett kaphatók a:

Zalathnai Kénkovand-Ipar Részvénytársaságnál

Központi irodája: BUDAPESTEN, V. ker., Nádor-utca 4. szám, a hová a rendelések és mindennemű kérdézősködések intézendők.

(1477.)

Szivattyuk és Mérlegek

különleges gyár
Garvenswerke,
WIEN, II., Handelsquai No. 130.
Mintaraktár: I., Schwarzenbergstrasse No. 6.

1718

1900. párisi világkiállítás Grand Prix.
KWIZDA FERENC JÁNOS
cs. és kir. ausztriai-magyarországi, kir. román és bolgár fejed. udv. szállító, ker. gyógyszerész
1737. I. **Korneuburg, Bécs mellett. — Lósporcikkek.**

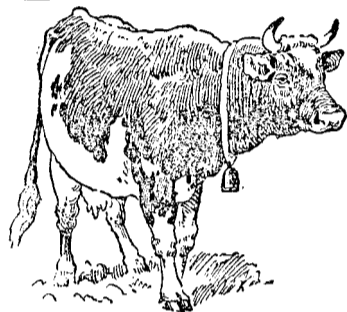

Kwizda-féle Restitutions-fluid

cs. és kir. szab. mosóvíz lovak számára.

Ára egy üvegnek 2 kor. 80 fill.

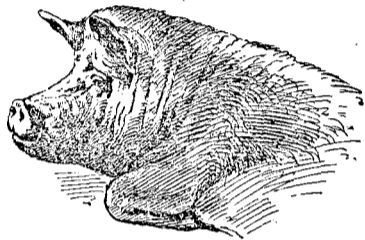
Több mint 40 éve használják az udvari és más nagyobb istállóban, úgy a polgári mint katonai körökben, az izmok erősítésére, nagy használat előtt és izombénaság ellen. A lovat trainingben igen nagy munkabírára képesíti.

KWIZDA-féle Korneuburgi marha-táppor.

Étrendi szer lovak, szarvasmarhák és juhok részére. — 50 év óta a legtöbb istállóban használatban étvágytalanság, rossz emésztésnél, a tej javítására s a tejelés fokozására. 1 doboz ára 1.40 K. 1/2 doboz 70 fillér.

Csakis ezen védjeggyel valódi. — Képes árjegyzék ingyen és bérmentve. Főraktár: **TÖRÖK JÓZSEF** gyógyszerháza, Budapest, VI., Király-utca 12 és Andrássy-ut 26, szám.

Kwizda-féle sertés- és baromfi-por

Egészségi por a hizlalás előmozdítására. Kis doboz Kor. 1.20. Nagy doboz Kor. 2.40.

Kwizda-féle baromfi-por

dietaetikus szer a tápszerhez való hozzáadásra. Jutak, kacskák, tyukok, gyöngytyukok, páv. k.stb. részére. Egy doboz ára K. 1.

Legyek

istállóból, konyhából, mé-szárszékből, vágóhidról **biztosan elűzetnek, ha Légy-Bonodor** ral megszeljük. — Legjobb már tavaszkor! — Egy kiló elegendő 25 méterre. 5 kiló, leirással, 6 korona, franco, utánvétellel

FODOR FERENC
Budapest,
Kisfaludi-utca 40 szám.
1721. I.

Hirdetések a legjutányosabb árban fölvetetnek a kiadóban.

Az Erdélyi Kereskedelmi Társaság **FODOR és TÁRSAI** megbízásokat elfogadnak **Jármos ökrök tinók,** sertések, juhok, lovak és egyéb tenyész- vagy használati állatok beszerzésére és azokat felelősség mellett gyorsan és jutányosan direkt forrásból közvetít.
Cím:
Erdélyi Kereskedelmi Társaság Kolozsvár, Szentegyház-utca 2-ik szám.
1762 Telefon 311.

Gazdák Biztosító Szövetkezete
BUDAPEST, VIII. Baross-utca 10. II. em.
Alakult 1900.

Biztosítéki alap:

Alapítványok a kormány hozzájárulásával	1,953,240.—
Tartalékok	601,263.93
Összesen:	2,554,503.93 K.
1901. évi fölösleg	90,349.— K.
1902. " " "	59,782.26 " "
1903. " " "	109,331.73 " "
1904. " " "	72,438.23 " "
1905. " " "	61,730.60 " "

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyancsak az ember életére különféle módozatok szerint.
Az üzlet eredményben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek és az 1901. évi üzletfeleslegből úgy a tűz, mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 4%-os díjvisszatérítést kaptak.
Az 1902. évi üzlet feleslege közgyűlési határozattal tartalékba helyeztetett. Az 1903. évben jégkár ellen biztosítottak 4%-os díjvisszatérítésben részesülnek. Az 1904 és 1905. évben a jégkár ellen biztosítottak 2-2%-os díjvisszatérítésben részesültek. Az 1906. évben a jégkár ellen biztosítottak, kik 5-10 évre adják fel biztosításukat 5% engedményben részesültek.
Biztosítási ajánlatok benyújthatók közvetlenül vagy a képviselők közvetítésével. Nyomatványal és felvilágosítással minden irányban készséggel szolgál.
1013 **az igazgatósig.**

Seffer Antal SPORT ESZKÖZÖK és KÖTÉLGYÁRTÓ IPARTELEPE BUDAPEST, IV., KÁROLY UTCA BOLTSZÁM 12. (KÖZP. VÁROSHÁZ ÉPÜLETE)

Függőágy: 2.75 frt-tól
Kötél hálós: 4 mtr 6 frt.
Vízmentes ponyva és zsák
Lóháló: párja 8 frt-tól
Tornatermek berendezése és felszerelése
Szerzőtornák hátsó részére
Mindennemű kötélárú hosszú szálú kenderből.
Teke baba és golyó.
Összehajtható tam-lászek: csikos vitorlavászsonnal drb. 3.60 frt-tól.
Gyermek butor nagy választékban.
Lawn-Tennis kerítő hálók függőlegesen álló szemekkel.
Feketére hátrányozva 1 mtr. 6 frt-tól.
Összehajtható kerti butor nagy választékban.
Valódi angol Lawn-Tennis labda 1 szt. 3 frt 50-tól.
Valódi angol amer. Racket 3 frt-tól.
Lawn-Tennis középháló drb. 3 frt-tól.
Gyűrűhinta szabályozható kötélen 3 frt-tól.

TELEFON: 15-56. (Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve, Vidéki megrendelések pontosan foganatosítanak.) **ALAPÍTOTT: 1878.**

Gyakorlatban kitünően bevált. Számos elismerés.
Nedves falak Istálló mennyezetek
gyökeres kiszáritása, tökéletes páramentesítése,
„KOSMOS” hornyolt asphalt lemez alkalmazásával.
Részletes ismertetés az „Erdélyi Gazda” 1906. évi 7. és 8. számaiban is megjelent.

GREIF ANTAL
okl. mérnök műszaki irodája
Budapest, VIII., Salétrom-u. 10.
— Telefon 89-24. —
Mindennemű felvilágosítás, minta, ismertetés és költségvetés díjmentes.
Képviselek kerestetnek.

GANZ és TÁRSA

vasöntő- és gépgyár
részvénytársulat
BUDAPESTEN.

Elektromos világító és erőátviteli berendezések egyen- és váltakozó áramra Kolibri ilylám-pák Briliáns ilylám-pák reklámcélokra

Elektromos üzem berendezése uradalmakban és gazdaságokban. Meglévő üzemi berendezések átalakítása

Elektromos üzemi szivattyúk, tejjgazdasági berendezések, emelőgépek, ventilátorok, mezei vasutak, szántó-, cséplő-, aprító- és takarmányozó berendezések.

Motorok benzin-, szpiritusz-, gáz-, szivó-gáz- és kobogáz-üzemre minden nagyságban 3000 lóerőig. Üzemköltség: 1 1/2--2 1/2 fillér lóerőnként és óránként.

Emelődaruk kézi, gőz-, petroleum- vagy elektromos hajtásra.

Közuti hengerlőgépek gőzekék.

Gőzmű- és személyszállító vasutikocsik kis és nagyvasutak számára.

Mindenféle vasuti kocsik személy- és teherszállításra. Vasuti felszerelések. Kéregöntésű ke-rekek (Griffin rendszere).

Hengerszékek malmok számára, kéregöntetű hergerekek Mindenféle malomgépek **Egész malmok berendezése és felszerelése.**

Brikettsajtók szén, fűrészpors és effélék briket-tezésére.

Turbinák minden egyes esetben a helyi szük-ségletnek megfelelően szerkesztve, tehát az elérhető legnagyobb hatásfok biztosításával.

Speciális gépek a papír- és cellulóze-gyártásnoz. Transmissziók. Füst-mésztő készülékek. Gyári berendezések.

1719 Arjegyzékekkel és költségvetésekkel szívesen szolgálunk.

Gazdatiszti állást

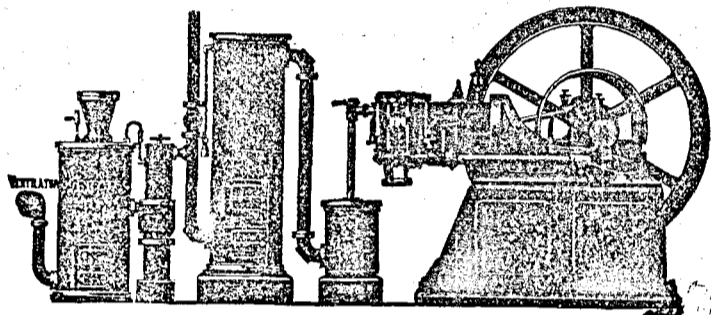
keres, nős, földmives iskolát végzett, a gazdaság minden ágazatában jártas, józan életű és megbízható, kevés igényű, több évi gyakorlattal bíró
GAZDATISZT

leginkább Kolozsmegyében,
vagy a Mezőség területén

Megkeresések:

Homoród-Hévizre,

Pardi György ur címére
intézendők. 1772 h. sz.

Eredeti OSERS és BAUER motorok

BUDAPEST, VI., Podmaniczky-utca 18.

Motorgyár és vasöntőde: Bécs.

Benzin- és petroleum-motorok és locomoblok, szivó-gáz-motortelepek 2-3 fill. üzemköltséggel. — Kedvező fizetési feltételek. — Elsőrangú gyártmány. — Költségvetés és árjegyzék ingyen.

Elpusztíthatatlan minőségű

juta-, len- és kender-
zsákok

legtisztább magyar lenből készült vízhatlan vitorlavászon és juta, kazal, gép- és szekértakaró

ponyvák

bármily nagyságban gyári áron 1738

kölcsönzsákok

minden célra
kölcsönponyvák

vasuti kocsik, szekér, behordási, rostaalj és repce-ponyvák és asztagtakarás-hoz legmérsékeltőbb kölcsöndij ellenében

Kölcsön és vételre
vizmentes esőköpenyek
Hungária

kétszer sodrott favéges kézi
kévekötelek.

130, 140, és 150 centiméter hosszban

Minden anyag töltésére alkalmas egyszerűhasznált zsákok vétele és eladása:

Nagel Adolf

zsák- és ponyva-nagyraktár és kölcsön-intézetében.

BUDAPEST,

V., ARANY JÁNOS-utca 10.

Sürgöncyim:

„Nagel, Budapest.”

Vidéki telefon: 35-92 sz.

THOMASSALAK-LISZT

Csillag-
védjegyű

a legjobb és legolcsóbb
foszforsavas műtrágya

minden kalászos-, kapás- és takarmánynövény (lóhere, lucerna, etc.) részére, valamint szőlő, gyümölcsfa, kerti vetemény és ugar trágyázására is.

Szíveskedjék a védjegyre, ólomzárra és tartalomjelzésre ügyelni!!!

KALMER VILMOS

BUDAPEST, VI. KER., TERÉZ-KÖRUT 3. SZ.

a Thomasphosphatfabriken G. m. b. H., Berlin. v e z é r k é p v i s e l ő j e
a magyar körösa országainak területén. 1747

Motor-benzint

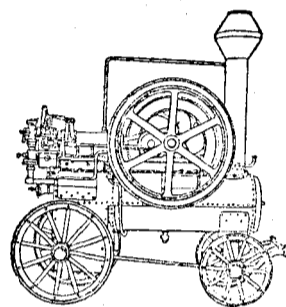
minden fajsúlyban és mindennemű motorhoz alkalmassat jutányosan szállít a

Kőolajfinomító-gyár Részv.-társ.
brassói gyárából.

Megrendelések a brassói irodába intézendők. Benzin adómentességére vonatkozó eljárást illetőleg, a kellő felvilágosítás ugyanott kész-séggel megadatlik. 1687.

Felsőbb gazdasági
intézetet végzett **gazdász**
három évi gyakorlattal segédtiszti
vagy
ispáni **állást keres.**

Szíves megkereséseket „Buzakalász” jelige alatt továbbít e lap kiadóhivatala. 1771

Beck és Gergely

Budapest, V.,
Váci-ut 12.

1725

Benzinmotoros cséplőkészletek Teljes malomberendezések.

benzin-, szivógáz- vagy más üzemre. **Teljes olajgyári berendezések.** Elismert legjobb kivitelben szállítanak s mindenkor raktáron megtekinthetők.

ÖLÖMMENTES. MOSHATÓ. VIHARÁLLÓ. 4 ÁLLAMJ. 22 ELSŐRENDO KÍTUNTÉS. BELSŐ ÉS KÜLSŐ MÁZOLATOKHOZ LEGJÓBBAN BEVALT.

PEP

PORCELLÁN-EMAIL-FESTÉK
mázoláshoz teljesen készen vakolatra, fára és vasra.
Törv. védve 10041 sz. a.

LUZT EDE és TÁRSA
FESTÉKGYÁRAK BUDAPEST, VII
Telefonszám 64-93. ÓPMAGY-UTCA 4.